

Co dziecko powinno umieć kończąc zerówkę i rozpoczynając naukę w szkole podstawowej.

I. W fizycznym obszarze rozwoju:

- umieć umyć się i wytrzeć się oraz umyć zęby, samodzielnie korzystać z toalety, właściwie trzymać sztućce, właściwie zachować się przy stole podczas posiłków,
- umieć samodzielnie ubierać się i rozbierać, **przewrócić odzież na prawą lub lewą stronę, zapinać guziki, zasuwać zamek, wiązać sznurowadła,**
- **utrzymywać porządek w swoim otoczeniu po zakończeniu zabawy lub pracy,**
- **prawidłowo utrzymywać postawę podczas pisania, prawidłowo trzymać w dłoni kredkę lub ołówek.**

II i III. W emocjonalnym i społecznym obszarze rozwoju dziecka:

- **obdarzać uwagą dzieci i dorosłych;** grzecznie zwracać się do innych w domu, w przedszkolu, na ulicy,
- **przestrzegać reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (starać się współdziałać w zabawach i w sytuacjach zadaniowych)** oraz w świecie dorosłych,
- **w miarę samodzielnie radzić sobie w sytuacjach życiowych i próbować przewidywać skutki swoich zachowań i umieć ponosić tego konsekwencje,**
- wiedzieć, że nie należy chwalić się bogactwem i nie należy dokuczać dzieciom, a także, że nie należy wyszydzać i szykanować innych,
- umieć się przedstawić: podać swoje imię, nazwisko i adres zamieszkania,
- umieć się zachować na uroczystościach, np. na koncercie, festynie, przedstawieniu, w teatrze, kinie, w autobusie,
- w zrozumiały sposób mówić o swoich potrzebach i decyzjach
- **umieć panować nad emocjami w przypadku wygranej lub przegranej** w czasie gry i po jej zakończeniu.

IV. W poznawczym obszarze rozwoju.:

- mówić poprawnie pod względem artykulacyjnym, gramatycznym, fleksyjnym i składniowym, mówić płynnie, dostosowując ton głosu do sytuacji, uważnie słuchać, pytać o niezrozumiałe fakty i formułować dłuższe wypowiedzi,
- uważnie słuchać np. opowiadań, baśni i rozmawiać o nich; interesować się książkami **układać krótkie zdania, dzielić zdania na wyrazy, dzielić wyrazy na sylaby, wyodrębniać głoski w słowach o prostej budowie fonetycznej, rozpoznawać litery,** (*umiejętność czytania wykracza poza podstawę programową*),
- **rozumieć sens informacji podanych w formie rysunków, oznaczeń i symboli,** np. w przedszkolu, na ulicy, na dworcu.
- **śpiewać piosenki,** dostrzegać zmiany dynamiki, tempa i wysokość dźwięku utworu muzycznego, tworzyć muzykę, korzystając z instrumentów perkusyjnych (oraz innych przedmiotów), w skupieniu słuchać muzyki, w tym także muzyki poważnej,
- **odgrywać role w zabawach parateatralnych,** posługując się mową, mimiką, gestem i ruchem. - przejawiać, w miarę swoich możliwości, zainteresowanie wybranymi zabytkami oraz tradycjami i obrzędami ludowymi ze swojego regionu,
- umieć wypowiadać się w różnych technikach plastycznych, w postaci prostych kompozycji i form konstrukcyjnych, wykazywać zainteresowanie malarstwem, rzeźbą

- wymieniać imiona i nazwiska osób bliskich, czym się zajmują,
- **znać nazwę miejscowości w której mieszka, znać nazwy zawodów, wiedzieć, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a stolicą Polski jest Warszawa, nazywać godło i flagę państwową, znać polski hymn i wiedzieć, że Polska należy do Unii Europejskiej,**
- **wiedzieć, że wszyscy ludzie mają równe prawa,**
- tworzyć kompozycje z różnorodnych materiałów (np. przyrodniczych), mieć poczucie sprawstwa (potrafić to zrobić) i odczuwać radość z wykonanej pracy,
- interesować się urządzeniami technicznymi (np. używanymi w gospodarstwie domowym) próbując rozumieć, jak one działają i zachowywać ostrożność przy korzystaniu z nich,
- przewidywać, w miarę swoich możliwości, jakie będą skutki czynności manipulacyjnych na przedmiotach,
- **grupować obiekty w sensowny sposób (klasyfikuje) i formułować uogólnienia typu: to do tego pasuje, te obiekty są podobne, a te są inne,**
- **starać się łączyć przyczynę ze skutkiem i próbować przewidywać, co się może zdarzyć.**
- **liczyć obiekty i rozróżniać błędne liczenie od poprawnego, wyznaczać wynik dodawania i odejmowania na palcach lub na innych zbiorach zastępczych (obliczanie w pamięci wykracza poza podstawę programową); ustalać równoliczność dwóch zbiorów, posługiwać się liczebnikami porządkowymi,**
- **określić kierunki oraz miejsca na kartce papieru, rozumieć polecenia typu: narysuj kółko w lewym górnym rogu kartki, narysuj szlaczek, zaczynając od lewej strony kartki,**
- **dysponować sprawnością rąk oraz koordynacją wzrokowo-ruchową potrzebną do rysowania, wycinania i nauki pisania,**
- **rozróżniać stronę lewą i prawą, określać kierunki i ustalać położenie obiektów,**
- wiedzieć, na czym polega pomiar długości i znać proste sposoby mierzenia,
- dbać o swoje zdrowie; **wiedzieć jak trzeba się zachować w sytuacji zagrożenia i gdzie można otrzymać pomoc,** umie o nią poprosić, orientować się w bezpiecznym poruszaniu się po drogach i korzystaniu ze środków transportu,
- znać zagrożenia płynące ze świata ludzi, roślin oraz zwierząt i unikać ich wiedzieć, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (np. środków czystości); **mieć rozeznanie, gdzie można się bawić bezpiecznie,**
- **rozpoznawać i nazywać zjawiska atmosferyczne, charakterystyczne dla poszczególnych pór roku; nie narażać się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody, np. nie stoi pod drzewem w czasie burzy, nie zdejmuje czapki w zimie ,**
- wiedzieć, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji, np., **rozpoznawać symbole np. że będzie padał deszcz, śnieg, wiał wiatr;** stosować się do podawanych informacji w miarę swoich możliwości,
- **wymieniać rośliny i zwierzęta żyjące w różnych środowiskach przyrodniczych,**
- **wiedzieć, jakie warunki są potrzebne do rozwoju zwierząt i wzrostu roślin**
- potrafić wymienić zmiany zachodzące w życiu roślin i zwierząt w kolejnych porach roku;
- wiedzieć w jaki sposób człowiek może je chronić i pomóc im, np. przetrwać zimą.
- **znać stałe następstwo dni i nocy, pór roku i ich nazwy , nazwy dni tygodnia i miesięcy**
- **potrafi rozpoznawać modele monet i banknotów o niskich nominałach**
- **rozumie bardzo proste polecenia w języku obcym nowożytnym i reaguje na nie.**